

Jaarverslag 2023

“Cliënt centraal”

Voorwoord

Met veel enthousiasme hebben we in 2023 onze ervaringen en kennis ingezet op het ontmoeten van cliënten, betere bereikbaarheid en verdere professionalisering. Dat houdt bijvoorbeeld in dat we een start hebben gemaakt met de ontwikkeling van een eigen website, LinkedIn profiel en de Landelijke Koepel van Adviesraden voor ons een cursus heeft verzorgd.

De contacten met cliënten breiden zich verder uit en geven ons steeds beter inzicht in de problemen waar mensen bij hulpvragen tegenaan lopen. Voor kwetsbare en/of minder mondige cliënten blijkt de groei in digitale communicatie erg lastig en ook de fysieke afstand tot de dienstverlening via een Gemeenschappelijke Regeling als Werkzaak Rivierenland brengt belemmeringen met zich mee. Cliënten in de Bommelerwaard met een bijstandsuitkering weten ons gelukkig wel steeds beter te vinden. Wij zijn erg blij dat de begeleiding van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt lokaal is gebleven.

Wij blijven aandacht vragen voor betere manieren om de response m.b.t. het meten van de tevredenheid van cliënten te verhogen. Dat zowel lokaal als ook via Werkzaak. Een response van 19% betekent dat er van 81% van de cliënten niet bekend is of ze voldoende geholpen zijn. Daar vragen wij komend jaar echt extra aandacht voor. Het is onze wens dat de resultaten meer aandacht gaan krijgen ook in de gemeenteraden.

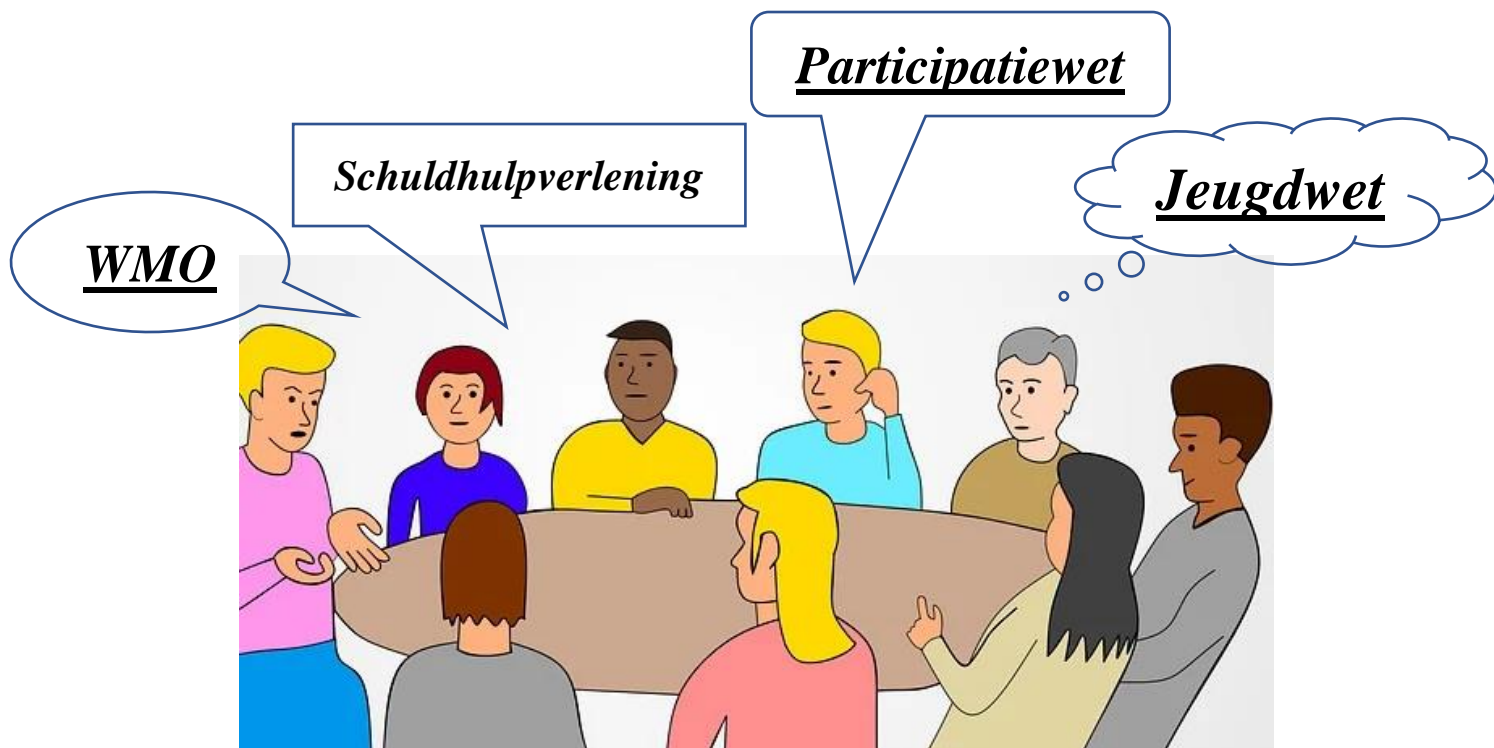
Heel positief hebben wij ervaren hoe Onafhankelijke Cliëntondersteuning steeds bekender is geworden en ook de adviespleinen, al is het nog bescheiden, een mooie aanvulling zijn in de bereikbaarheid van de gemeenten. De samenwerking met de diverse beleidsambtenaren hebben wij als zeer constructief ervaren en ook de contacten met beide wethouders sociaal domein stellen wij zeer prijs.

Het was erg bijzonder om mee te mogen werken aan het onderzoek van de Nationale Ombudsman, waarin zij inzoomen op het belang dat (lokale) overheden burgers een kans geven invloed uit te oefenen op beslissingen en ontwikkelingen die hen rechtstreeks raken. Het rapport “Inspraak mag geen vinkje zijn” betreft de participatie en invloed van de burger in de Participatiewet en is oktober 2023 bekend gemaakt.

De Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard bestaat uit mensen met hun eigen beperkingen of kwetsbaarheden, die zich desondanks inzetten om iets voor anderen te betekenen. Heel waardevol om daar deel vanuit te mogen maken!

Maasdriel, 29 april 2024

Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard
Mieke Boas, voorzitter

Clëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard

De gemeente Zaltbommel en Maasdriel vinden het belangrijk dat iedereen kan meedoen in onze samenleving. Ongeacht leeftijd, gezondheid, inkomen of opleiding. Niet iedereen kan zichzelf redden of heeft iemand in de buurt die kan helpen.

De Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard (CSDB) bewaakt of er ook echt extra zorg is voor kwetsbare inwoners. De raad is onafhankelijk en is er voor alle inwoners van de gemeente Maasdriel en Zaltbommel. Wij kijken naar waar cliënten echt mee geholpen zijn.

De CSDB bestond aan het begin van 2023 uit 9 leden. We hebben van 1 lid afscheid moeten nemen en 1 nieuw lid mogen verwelkomen.

Het is onze grote wens dat we van 9 naar 11 leden mogen net als de andere adviesorganen zoals de Participatieraad Maasdriel en de Adviesraad Sociaal domein Zaltbommel. Er is voor ons meer werk omdat wij 2 gemeenten, met deels verschillend beleid, adviseren en een aantal van onze leden daadwerkelijk cliënt zijn en daardoor beperkt zijn in hun draagkracht. Gelukkig hebben beide gemeenteraden intussen in 2024 ingestemd met deze uitbreiding.

Samenstelling Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard

Deze raad kon in 2023 maximaal uit 9 leden bestaan. Het zijn allemaal mensen die persoonlijk en/of indirect ervaring hebben met de zorg en hulpverlening. Daardoor kunnen zij goed over deze onderwerpen meedenken en adviseren. Leden van de CSDB waren in 2023 vertegenwoordigd in 3 andere cliëntenraden, namelijk de Cliëntenraad van Prezzent, de Cliëntenraad van Werkzaam Rivierenland en de Cliëntenraad leerlingenvervoer. De CSDB is onafhankelijk en de leden worden formeel benoemd door het college van burgemeester en wethouders.

Rooster van aan- en aftreden

Eli Ahmadi	Maasdriel	05-09-2022	tot	05-09-2026	WMO/Participatiewet
Mieke Boas	Maasdriel	01-09-2023	tot	01-09-2027	WMO/Participatiewet
Gertjan Buitenhuis	Maasdriel	03-11-2021	tot	03-11-2025	Jeugdwet
Elly van Loon	Zaltbommel	28-03-2023	tot	28-03-2027	WMO/Participatiewet
Jeanne van Oers	Maasdriel	22-09-2021	tot	22-09-2025	Participatiewet/Schuldhelp
Wiel Peeters	Zaltbommel	07-06-2022	tot	07-06-026	WMO/Jeugdwet
Chris Reindertsen	Zaltbommel	17-11-2022	tot	17-11-2024	WMO
Marieke Vermeulen	Maasdriel	04-02-2020	tot	04-02-2024	WMO/Jeugdwet
Petrine Westland	Maasdriel	22-09-2021	tot	22-09-2025	Jeugdwet

De Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard heeft tot taak het college van burgemeester en wethouders van Maasdriel en Zaltbommel gevraagd of ongevraagd te adviseren over het gemeentelijk beleid m.b.t. WMO, Jeugdwet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en Participatiewet.

De verordening Cliëntparticipatie Sociaal Domein Bommelerwaard is in 2023 op verzoek van CSDB aangepast. Belangrijkste wijziging is de uitbreiding naar maximaal 11 leden en het benoemen van een functionaris voor secretariële ondersteuning.

De advisering vertaalt zich in een drievoudige functie:

Een beleidsmatige functie; kritische reflectie op het te ontwikkelen beleid t.a.v. participatie, jeugd en WMO door de gemeente. De Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard is in dit kader een belangrijk adviesorgaan en informatiebron voor de gemeente.

Een signaleringsfunctie; de Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard signaleert leemten en knelpunten in beleid en uitvoering ofwel reactieve beleidsvorming.

Een ideeën- en creativiteitsfunctie; de Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard draagt ideeën aan, de zogenaamde proactieve beleidsvorming.

Informatievoorziening en Netwerken

De CSDB is voor informatievoorziening bij alle relevante belangenorganisaties aangesloten, zoals o.a. Per Saldo, LCR, Movisie, Divosa, Koepel van Adviesraden, ZonMW, Mantelzorg.nl, I-Sociaal Domein, MEE Gelderse Poort, Mind, Stimulanz, Voor en Door, Prezzent, Iriszorg, Zorgbelang, Humanitas, Zorgverzekeringslijn, Cedris, Familieperspectief, GGZ Nieuws, Steunouders.

Ook de beide gemeenten, Welzijnsorganisaties Welzijn Bommelerwaard, Kompas en Vluchtelingenwerk Nederland waren een nuttige bron voor relevante informatie. Structureel voert de CSDB overleg met de Zorggroep Bommelerwaard en Buurtzorg Jong. Incidenteel met het Buurtteam Zaltbommel en in zeer beperkte mate met het gebiedsteam van Maasdriel.

In 2023 is het gelukt om ons netwerk verder uit te breiden en meer cliënten persoonlijk te bereiken. Als **bijlage 1** is een overzicht, met de activiteiten per maand, toegevoegd.

Vergaderingen

Gedurende het jaar 2023 is de CSDB 10 keer voor een vergaderingen bij elkaar geweest. Er is iedere maand een vergadering CSDB geweest met uitzondering van de maanden juli en augustus. Het adviesplein De Leyenstein te Kerkdriel werd in juni 2023 geopend en sindsdien mochten wij hier gebruikmaken van de vergaderruimten. We hebben zo onze wens uit 2022 voor een vaste plek vorm kunnen geven.

Hoewel wij vrijwilligers zijn, besteden wij allen veel tijd aan informatie vergaren, oriënteren op de diverse (soms geheel nieuwe) thema's, overleg, bezoeken van allerlei lezingen en sessies. Daarnaast primair natuurlijk het opstellen van zowel gevraagde en ongevraagde adviezen voor beide Colleges van B&W.

Naast de lopende zaken en het bespreken van de adviesaanvragen hebben we per vergadering aandacht besteed aan de volgende hoofdpunten:

- In het kader van professionalisering hebben we incompany samen met de Landelijke Koepel Adviesraden een tweetal sessies georganiseerd. Naast nuttige informatie over recente ontwikkelingen in het sociaal domein hebben we ook ons eigen functioneren onder de loep genomen.
- De opdeling van ons werk in de blokken, wet maatschappelijke ondersteuning, participatiewet, wet op de jeugdzorg en wet schuldhulpverlening heeft geleid tot kleine groepjes van twee of drie leden die concepten ter bespreking in de volledige raad voorleggen. Dit was nu pas mogelijk omdat we voltallig waren met 9 leden.
- Het begrip onafhankelijke cliënt ondersteuning (oco) is algemeen bekend geworden en dat vinden we een opsteker. Dit was in 2022 één van onze speerpunten. De gemeenten hebben dit omarmd en kosteloos geregeld. Daarmee ontstaat voor een vragende cliënt een gelijkwaardige situatie bij bezoek aan gemeente of andere instantie. Wij blijven hier aandacht voor vragen en vooral voor cliënten die afhankelijk zijn voor inkomensondersteuning. We hadden in 2022 gevraagd om naast MEE Gelderse Poort vooral ook de lokale aanbieders op te nemen in het gratis aanbod van de gemeente. Ons voorstel is in 2023 overgenomen.
- De CSDB is een medezeggenschapsorgaan en voelt zich inderdaad zoals de Ombudsman in haar rapport "Inspraak mag geen vinkje zijn" stelde zeker geen "vinkje". Het is wettelijk geregeld. We zijn daarom ook ongerust over het niet hebben kunnen participeren in de aanbesteding van het Sociaal Domein in Maasdriel wat betreft de kwaliteitseisen in het Programma van Eisen (PvE).
- Daarnaast zijn we als CSDB niet gerust op het verdwijnen van de cliëntenraad in het leerlingenvervoer (llvv). Een ouderavond met vervoerders en ambtenaren is formeel geen medezeggenschap. Gezien landelijk de problemen en ook lokaal, vinden we het jammer dat llvv onder de afdeling onderwijs valt en daarmee dus niet onder het werkveld van de CSDB. Bij de VNG lopen er intussen wel discussies llvv ook onder de Jeugdhulp zou moeten vallen. Wij volgen dit met grote aandacht.
- Veel aandacht ging en gaat naar de aanbesteding van de maatschappelijke begeleiding in de gemeente Maasdriel. De contacten en uitleg van betrokken organisaties, de begeleiding door Nautus, de stafmedewerkers van de gemeente geven de CSDB vertrouwen in een goed proces.
- Facilitering van de CSDB door eigen telefoon, uitbreiding van 9 naar 11 leden en eigen website biedt de CSDB mogelijkheden om echt in contact te komen met de cliënten die we als CSDB vertegenwoordigen. Deze extra's brengen ook weer de nodige inspanningen met zich mee!
- De veelheid aan wetgeving, de opties van instanties en instellingen die in het Sociale Domein werkzaam (willen) zijn nopen ons allen continu te werken aan de eigen

deskundigheidsbevordering. Het toenemende fenomeen van zelfsturende teams en het door Den Haag gestuurde belang van een versterking van de sociale cohesie van onze Sociale Basis moet leiden tot meer samenredzaamheid. Dit betekent dat meer begeleiding en mantelzorg wordt verwacht van vrijwilligers. Dat kan ook via de vrijwilligers van welzijnsorganisaties.

- In de loop van het jaar is er een wisseling geweest van onze ambtelijke ondersteuning. We gaan intensiever samenwerken en dat wordt zeer op prijs gesteld.
- De wethouders van beide gemeenten zijn, ieder apart, aanwezig geweest in een van onze vergaderingen. Dat wordt zeer gewaardeerd, evenals de informele gesprekken tussendoor.

Conclusie

- Voor de toekomst zien we extra aandacht nodig voor de gecompliceerde jeugdzorg met zijn wachtlijsten. Ook de dubbele vergrijzing (meer ouderen en toenemende zorg) zijn zaken die het nodige qua aandacht en financiën vergen.
- Alles bij elkaar zijn de leden van de CSDB permanent bezig met de eigen deskundigheids- bevordering om ook voor de toekomst hun werk te kunnen blijven doen en vol te houden.

Adviezen

Als CSDB adviseren wij zowel het college van Burgemeesters en Wethouders van Maasdriel als Zaltbommel. In 2023 hebben wij 8 adviezen kunnen geven.

Op alle deze adviezen is een terugkoppeling van de betreffende gemeente ontvangen. Wij waarderen dat daarin voor de duidelijkheid een was-woordt lijst is bijgevoegd en dat meerdere van onze suggesties zijn meegenomen in verder beleid en uitvoering. De met * gemarkeerde adviezen waren ongevraagd.

6 februari 2023	Lokale Aanpak Huiselijk geweld en Kinder mishandeling Zaltbommel 2022-2025
27 februari 2023*	Onafhankelijke Cliëntondersteuning/OCO Maasdriel
15 juli 2023*	De Zorgoppas Maasdriel en Zaltbommel
19 juli 2023	Verordening Cliëntenparticipatie Sociaal Domein Bommelerwaard
14 augustus 2023	Regiovisie Jeugdhulp Maasdriel en Zaltbommel
16 oktober 2023	Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Maasdriel 2024
22 oktober 2023	Re-integratievordering Participatiewet 2023 Maasdriel en Zaltbommel
27 december 2023	Verordening Jeugdhulp Maasdriel 2024

Voor de behandeling van ongevraagde willen wij graag een betere afhandeling. Door het plaatsen op de lijst van ingekomen stukken van de commissies of gemeenteraad krijgen ze onvoldoende aandacht.

Al onze adviezen zijn te vinden op de volgende websites: clientsraadbommelerwaard.nl, maasdriel.nl en zaltbommel.nl.

Bijzondere aandachtspunten

In 2023 zijn er meerdere onderwerpen geweest waaraan we extra aandacht hebben besteed:

-Cliëntcontacten

Het ontmoeten van cliënten heeft in 2023 verder vorm gekregen en worden we ook vaker door cliënten zelf benaderd. In onze eigen netwerken en door het bezoeken van organisaties waar cliënten bij elkaar komen, krijgen we steeds meer bekendheid. Ook wijzen cliënten elkaar op ons bestaan. Via de nieuwe gemeentelijke initiatieven Kernkrachtig Bommel en Ons Maasdriel,

en ook via social media, proberen we contacten te leggen. Naast de informatie op de gemeentelijke websites hebben we nu een eigen website, clientenraadbommelerwaard.nl, om meer zichtbaar te zijn en makkelijker voor cliënten bereikbaar te zijn.

-Initiatieven CSDB

Samen met Welzijn Bommelerwaard en de Dorpsraad van Kerkdriel hebben we in het museum van Kerkdriel een aantal bijeenkomsten georganiseerd met als thema “Herinneringen ophalen”. Ouderen die weinig contacten hebben en soms zelfs eenzaam zijn werden uitgenodigd om met elkaar in gesprek te gaan. Mooi al die herinneringen, maar zeker ook een ontspannen manier om over zorgen en wensen m.b.t. de dienstverlening van de gemeente in gesprek te gaan.

Met medewerking van Kompas Bommelerwaard hebben we een aantal ontmoetingen georganiseerd met vrouwelijke stathouders en zo relevante informatie opgehaald.

Wij behandelen geen casuïstiek, maar voeren wel op verzoek persoonlijke gesprekken met cliënten die tegen drempels aanlopen of moeite hebben hun weg te vinden in de ingewikkelde wereld van het sociaal domein.

-Sociale Basis

Voor de toekomst zet de overheid en ook onze gemeenten zich in op het versterken van de Sociale Basis. De sociale cohesie in gemeenschappen wordt meer benut om de personele tekorten in de zorg te compenseren. Als CSDB denken wij hier graag in mee, maar raken soms wel de weg kwijt in alle initiatieven die er om ons heen worden georganiseerd. Hier zouden we bij voorkeur meer overkoepelende regie van de gemeenten willen zien.

Tegenwoordig kun je niet meer om het begrip ‘sociale basis’ heen. Het duikt overal op: in de media en in allerlei beleidsstukken van maatschappelijke organisaties en overheden. Ook in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) komt de term naar voren. Het versterken van de sociale basis is namelijk één van de subdoelen én een actiepoint van gemeenten.

‘De sociale basis betekent: vrij toegankelijke formele en informele activiteiten en voorzieningen gericht op het elkaar ontmoeten en ondersteunen, ontplooiën en ontspannen die zorgen dat mensen kunnen samenleven en meedoen. Het versterken van de sociale basis gaat over het omzien naar elkaar in de wijken, buurten en dorpen. Maar ook over het autonoom kunnen leiden van het leven met eigen regie en een netwerk vanuit die basis.

-Energietoeslag

Ook in 2023 was het voor veel mensen moeilijk om rond te komen en voor hen was de energietoeslag zeer welkom. De toekenning verliep makkelijker of de toeslag werd op basis van de gegevens van 2022 automatisch verstrekt.

-Cliëntervaringsonderzoeken

In 2023 zijn wij daar opnieuw niet actief bij betrokken. Wel zagen we dat aan de gebruikelijke vragenlijst een vraag was toegevoegd, namelijk of men ervaring had met OCO. Wij hebben opnieuw aangedrongen om mee te mogen denken bij het opstellen van de vraagstelling en

handigere manieren om de response te verhogen. Zie ook onze opmerkingen bij het aandachtsgebied Jeugdwet.

Het Jaarbeeld 2023 uitvoering Jeugdwet en WMO van Maasdriel hebben wij april 2024 mogen ontvangen en roept veel vragen bij ons op. Ons streven is om in 2024 hier uitgebreid aandacht aan te besteden evenals het nog te verwachten jaarverslag 2023 over de Centrumregeling Zorgproducten Bommelerwaard.

-Inburgeringswet

In 2023 werd duidelijk wat de nadelen waren van de inburgering via de Regionale aanpak. Wij hebben daar meermaals op gewezen. Eind 2023 is er door Maasdriel en Zaltbommel een plan gemaakt voor een lokale uitvoeringsorganisatie met hulp van Stichting Kompas. Per 1 januari 2024 is die van start gegaan.

-Oorlogsvluchtelingen

Onze gemeenten hebben in 2022 te maken gehad met vluchtelingen uit Oekraïne. Vanuit de CSDB is er in Maasdriel geholpen met het vinden en inrichten van huisvesting voor 2 gezinnen. Ook is het gelukt om wat vrijwilligerswerk en betaald werk voor hen te vinden. Er is in het begin frequent contact geweest met wat bewoners op de camping die vastliepen bij zorgvragen en ziekenhuisbezoek. Door de inzet van de triage samen met een tolk in de Kreek is er veel opgelost.

-Schuldhulpverlening

In 2023 is een nieuw beleidsplan Schuldhulpverlening Bommelerwaard ingevoerd, geldend voor de jaren 2023-2026. Ook is per 1 juli 2023 het schuldtraject verkort. Er zijn ons nog geen signalen bekend welk effect dit heeft voor cliënten. In 2024 verwachten wij een evaluatie m.b.t. het effect van "Vroeg erop af" en ten aanzien van de saneringskredieten. De ambitieuze taakstellingen genoemd voor de komende jaren willen wij graag volgen.

-Participatie Wet en Werkzaak Rivierenland

De Gemeenschappelijke Regeling/GR Werkzaak (van de 8 gemeenten in Rivierenland) voert voor de cliënten uit Maasdriel en Zaltbommel de Participatiewet, SW en beschut werken uit. Vooral voor kwetsbare en minder mondige cliënten uit Maasdriel en Zaltbommel is een GR op afstand lastig en zij weten de Cliëntenraad van Werkzaak niet of nauwelijks te vinden.

We signaleerden in 2022 problemen met de digitale manier waarop een deel van de correspondentie plaatsvindt en wensen dat cliënten vaker fysiek in onze eigen gemeenten contact kunnen hebben voor afspraken met de werkcoach. In de Cliëntenraad van Werkzaak/CWZ is Maasdriel met 2 personen en Zaltbommel met 1 persoon vertegenwoordigd, waarvan 2 leden vanuit de CSDB.

Het streven is dat er per deelnemende gemeente 2 personen cq cliënten deelnemen.

NB. Diverse leden van CSDB hebben als toehoorder meerdere vergaderingen van CWZ en het Algemeen Bestuur van Werkzaak Rivierenland uit betrokkenheid bijgewoond.

Punt van aandacht blijft het gemis aan aandacht voor Onafhankelijke Cliëntondersteuning, zowel van Werkzaak zelf als vanuit de CWZ. Wij blijven daar ook in 2024 scherp op.

Voor de begeleiding van cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt is zowel in Maasdriel als Zaltbommel besloten om de regie door de gemeenten zelf te blijven uitvoeren. Daar zijn wij als CSDB heel blij mee. Ons verzoek in 2023 om een evaluatie en/of een

kwalitatief onderzoek onder deze cliënten is helaas niet gehonoreerd. Dat staat voor ons in 2024 nadrukkelijk op de agenda.

Cliënten met een SW-indicatie geven aan behoefte te hebben aan vaste begeleiders en dat er veel wisselingen plaatsvinden. Soms zijn begeleiders zelf cliënt met een SW-indicatie. In 2023 hebben wij deze cliënten gesproken o.a. bij De Herstel Academie, bij Prezzent in Zaltbommel bij Cirtex. Voor 2024 streven wij naar een bezoek aan de productiehallen in Geldermalsen.

Nog steeds zijn veel statushouders aangewezen op inkomensondersteuning via Werkzaak. Wij hebben vanuit Maasdriel en Zaltbommel weer nadrukkelijk aandacht gevraagd m.b.t. diegenen met een hoge opleiding en de naar onze mening ongelijke positie van de vrouwelijke statushouders. Onderzoek van het Kennisplatform Integratie & Samenleving (KIS) toont aan dat bij een gezinssituatie de aandacht te veel op de man gericht is. Zodra de man werk heeft, stopt de uitkering en dus ook de begeleiding vanuit Werkzaak. Het gevolg is dat deze vrouwen een achterstand houden op de arbeidsmarkt. Ze bouwen geen netwerk op en raken makkelijker in isolement. Daarna zijn zij ook moeilijker te bereiken en wordt de kans op werk of scholing steeds kleiner.

-Jeugdwet

De werkgroep jeugd heeft in 2023 gevraagde en ongevraagde adviezen geschreven m.b.t. de jeugd en jeugdwet en aandacht besteed aan diverse thema's.

- We hebben meegewerkt aan de regiovisie jeugd. In ons advies vragen wij er o.a. aandacht voor dat verwijzingen vanuit het medisch domein de lange wachttijden bij het gebiedsteam kunnen voorkomen.
- De Zorgoppas om ouders van kinderen met een beperking de mogelijkheid te bieden semi-professionele oppas in te kunnen huren, omdat zij geen gebruik kunnen maken van informele oppas, heeft de CSDB in dit advies beide gemeenten geadviseerd om een contract af te sluiten met de zorgoppas. De gemeente Maasdriel heeft de CSDB laten weten een pilot te gaan draaien met de inzet van de zorgoppas.
- Verordening jeugd gemeente Maasdriel; hierin waren voor ons als CSDB communicatie naar cliënten van belang, het belang van samenwerking met het medisch domein en. We zijn in afwachting van de beleidsregels jeugd om te onderzoeken hoe deze thema's hierin uitgewerkt zijn.

Overige onderwerpen rondom jeugd

- Het afgelopen jaar heeft de CSDB meerdere signalen ontvangen betreft problemen in het leerlingenvervoer. De cliëntenraad leerlingenvervoer is het afgelopen jaar door de gemeenten opgeheven en er wordt een vertegenwoordiging van deze groep gemist. De CSDB is aan het onderzoeken of zij iets kunnen betekenen als vertegenwoordiger van deze groep cliënten. Verder betreuren we het ten eerste dat de problemen rondom dit onderwerp ook de oorzaak is van het aftreden van één van onze leden van de CSDB.
- Als CSDB hebben we een brief gestuurd naar de beide gemeenten over financiële tegemoetkoming pleegouders n.a.v. het steeds maar stijgen van alle kosten voor het algemene levensonderhoud. We zijn blij dat hier een landelijke tegemoetkoming voor is gekomen.
- We hebben als CSDB kennisgemaakt met Connect2jeugd jongerenwerk die het jongerenwerk in de gemeente Maasdriel verzorgt. We zijn als CSDB blij dat er n.a.v.

deze kennismaking voor is gekozen door de gemeente Maasdriel haar inwoners hier periodiek over te conformeren in de Bommelerwaardgids.

- Twee leden van de CSDB zijn in gesprek geweest met de contractmanagers jeugd/WMO van de gemeenten.
- Bijwonen van de jeugd netwerkbijeenkomsten van Buurtzorg jong.

Aandachtspunten om te volgen in 2024:

- Wachtlijden gebiedsteams jeugd en WMO Maasdriel
- OCO
- Beleidsregel jeugd gemeente Maasdriel
- Verdere uitwerking regiovisie jeugd

-Ambtelijke ondersteuning

CSDB is erg blij met de ondersteuning door de ambtelijk secretaris, al vonden wij de beschikbare uren in 2023 te beperkt. Per oktober kwam daar verandering in. Tegelijkertijd met de komst van de nieuwe ambtelijk secretaris was er ook sprake van een aanzienlijke verruiming van de ondersteuning. Met veel waardering hebben afscheid genomen van degenen die ons daarvoor bijna 2 jaar heeft ondersteund. Voor 2024 vertrouwen we op een continuering van de huidige prettige samenwerking.

-Vergaderingen Gemeenten

In Maasdriel volgen we structureel de vergaderingen die onderwerpen op het gebied van het sociaal domein en/of onze adviezen behandelen. In Zaltbommel is dit in ontwikkeling.

- Financiële paragraaf CSDB

De leden van de cliëntenraad ontvangen voor het bijwonen van de vergaderingen een vergoeding. Gelukkig hebben de gemeenten op ons verzoek besloten dit nu in de vorm van een vrijwilligers vergoeding uit te betalen en het niet meer aan de fiscus als inkomen op te geven.

Presentatiegelden

De Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard heeft in 2023 tien keer vergaderd. De leden van de cliëntenraad ontvangen voor het bijwonen van deze vergaderingen een onkostenvergoeding van €91,28 per vergadering. Aan de voorzitter wordt op jaarbasis een aanvullende onkostenvergoeding van €200 beschikbaar gesteld. In 2022 is de aanvullende onkostenvergoeding niet uitgekeerd aan de voorzitter, dit is in 2023 rechtgetrokken. In totaal is er in 2023 € **7.204,72** uitgekeerd voor de presentiegelden.

Vergaderdatum	Onkostenvergoeding
30 januari 2023	7 keer uitgekeerd
27 februari 2023	8 keer uitgekeerd
27 maart 2023	8 keer uitgekeerd
24 april 2023	7 keer uitgekeerd
29 mei 2023	6 keer uitgekeerd
26 juni 2023	7 keer uitgekeerd
25 september 2023	9 keer uitgekeerd
23 oktober 2023	8 keer uitgekeerd
20 november 2023	7 keer uitgekeerd
18 december 2023	7 keer uitgekeerd

Ontwikkelkosten

Voor de CSDB wordt elk jaar een budget van €2.000 beschikbaar gesteld. Ten laste hiervan kunnen kosten worden gebracht die verband houden met deskundigheidsbevordering, inwinnen

van advies, raadpleging achterban, voorlichting, bijwonen studiedagen of symposia, groepsbindende activiteiten, organisatiekosten en dergelijke. In totaal is er in 2023 € 1.701,65 uitgekeerd voor de ontwikkelkosten.

Activiteiten	Kosten
Training cliëntenraad	€ 1.172,50
Diner afsluiting 2023	€ 270,15
Kosten website CSDB	€ 259,00
Totaal	€ 1.701,65

-Tot slot

Ook in 2023 heeft de Cliëntenraad sociaal domein Bommelerwaard zich ingezet om de ervaringen van cliënten meer tot hun recht te laten komen bij de gemeentelijke beleidsvorming en uitvoering van dit beleid. Participatie is geen loze kreet meer; participatie zorgt voor de dialoog tussen inwoners en de gemeenten. Ook de Nationale ombudsman onderschrijft hoe belangrijk het is dat (lokale) overheden burgers de kans geven invloed uit te oefenen op beslissingen en ontwikkelingen die hen rechtstreeks raken.

Dit verslag is gezien onze capaciteit en middelen eenvoudig vormgegeven. Het is digitaal te vinden op clientsraadbommelerwaard.nl evenals nadere informatie over de Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard. Zie ook de websites van beide gemeenten.

Voor het bijwonen van een vergadering of voor vragen is de CSDB te bereiken via info@clientsraadbommelerwaard.nl

-Bijlagen

1 Netwerken en informatie verzamelen

2 Verordening Cliëntenparticipatie Sociaal Domein Bommelerwaard 2024

Bijlage 1 Netwerken en informatie verzamelen

Januari 2023

- Vergadering Cliëntenraad Werkzaak
- Digitaal Dariuz Methodiek
- Overleg werkcoach
- Seminar controles WMO en Jeugdwet
- Kernvisies Maasdriel
- AB vergadering Werkzaak
- Vergadering Cliëntenraad Werkzaak
- Overleg inburgering met welzijnsorganisaties (WB en Kompas)
- Webinar Divosa
- Vergadering CSDB
- Overleg beleidsambtenaar WMO

Februari 2023

- Overleg met wethouder Buren
- Overleg met directeur Dariuz
- Lunchoverleg met Buurtzorg Jong
- Kennismaking met nieuwe voorzitter P-raad Maasdriel
- Koersplan Woningstichting 2023-2026
- Overleg met Kompas, project statusvrouwen
- Overleg werkcoach
- Overleg over website Zaltbommel
- Vergadering Cliëntenraad Werkzaak
- Vergadering CSDB

Maart 2023

- Webinar P-Wet en Wet SHV
- Informatie afvoeren incontinentiemateriaal
- Afspraak de Zorggroep
- Overleg Zorggroep
- AB vergadering Werkzaak
- Netwerkbijeenkomst Kompas wonen zorg en welzijn
- Bijeenkomst Samenleven
- Bezoek Cirtex Werkzaak
- Overleg wethouder Maasdriel
- Vergadering CSDB
- Opening Adviesplein te Hedel

April 2023

- Vervolgbijsluiting Koersplan Woningstichting
- Overleg griffier m.b.t. routing ongevraagd advies
- Overleg OCO
- Bijeenkomst Ervaringsdeskundigheid
- Vergadering Cliëntenraad Werkzaam
- Aanbieden Jaarverslag CSDB 2022 wethouder Maasdriel
- Vergadering CSDB

Mei 2023

- Overleg Inburgering
- Klankbordgroep Zaltbommel
- Overleg website Zaltbommel
- In gesprek met vrouwelijke statushouders
- Interview afstudeerstage Adviespleinen
- AB vergadering Werkzaam
- Aanbieden Jaarverslag CSDB 2022 wethouder Zaltbommel
- Overleg wethouder Zaltbommel
- Vergadering CSDB
- Vergadering Cliëntenraad Werkzaam en DB Werkzaam

Juni 2023

- Cursus Werkzaam
- Cursus CSDB
- Bijeenkomst Mantelzorg
- Lunch meeting Buurtzorg Jong
- Overleg Adviesplein
- Themabijeenkomst Normaliseren
- Overleg Landelijke Koepel
- Vergadering CSDB
- Opening Adviesplein Kerkdriel
- 2e netwerkbijeenkomst Wonen, Welzijn & Zorg
- Cursus CSDB

Juli 2023

- Bijeenkomst Mantelzorg
- Vergadering Cliëntenraad Werkzaam
- Overleg Gebiedsteam
- Huiskamer De Leyenstein
- Overleg Gebiedsteam

Augustus 2023

- Klankbordgroep SPUK Gala
- Overleg Zorginkoop
- Overleg Welzijn Bommelerwaard
- Vergadering Cliëntenraad Werkzaam

September 2023

- Webinar Divosa Inburgering
- Overleg zorggroep Bommelerwaard
- Overleg Nautus
- Overleg wethouder Maasdriel
- Webinar Handuitreiking APV gemeenten bij jeugdhulp
- Overleg Kompas
- Lunch meeting Buurtzorg Jong
- Vergadering CSDB
- Werkgroepbijeenkomst Mantelzorg Bommelerwaard

Oktober 2023

- Overleg met aanbieder OCO
- Informatieavond Sociaal Domein
- Overleg Zorgaanbieder
- Vergadering Cliëntenraad Werkzaam
- Huiskamer De Leyenstein
- Werkoverleg ontwerp website
- Vergadering CSDB
- AB Werkzaam
- Werkgroep Mantelzorg

November 2023

- 3e Netwerkbijeenkomst Wonen en Welzijn LVB door Linc, Prezzent & Cello
- Overleg Mare bijzondere jeugdzorg
- Werkzaam bijeenkomst 'Het werk draait weer door'
- Werkconferentie 'Een Passend thuis voor iedereen'
- Vergadering CSDB wethouder Zaltbommel
- Voorlichtingsbijeenkomst collectieve zorgverzekering – GezondVerzekerd
- Overleg Zorgaanbieder
- Bijeenkomst ervaringsdeskundige Markieza & Door & Voor
- Netwerklunch Jeugd van Buurtzorg Jong
- Vergadering Cliëntenraad Werkzaam
- Congres Wonen & Bouwen in Rivierland

December 2023

- Vergadering CSDB

Bijlage 2

Verordening Cliëntenparticipatie Sociaal Domein Bommelerwaard 2024

Geldend van 16-04-2024 t/m heden met terugwerkende kracht vanaf 01-01-2024

Intitulé

De raad van de gemeente Maasdriel;

gelezen het voorstel van het college van 19 december 2023;

gelet op artikel 84 van de Gemeentewet, artikel 2.1.3 lid 3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, artikel 2.10 van de Jeugdwet, artikel 47 van de Participatiewet;

Besluit:

vast te stellen de Verordening Cliëntenparticipatie Sociaal Domein Bommelerwaard 2024.

Artikel 1 Begrippen

- **1.** Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Gemeentewet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo), Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.
- **2.** In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - **a.** Sociaal domein: het geheel van regelingen met betrekking tot de Wmo, Jeugdwet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en Participatiewet;
 - **b.** Belangenorganisatie: organisaties die de belangen behartigen van de doelgroepen;
 - **c.** Cliëntenraad: de Cliëntenraad sociaal domein Bommelerwaard;
 - **d.** Regionale cliëntenraad: Cliëntenraad Participatiewet en WSW Werkzaak Rivierenland;
 - **e.** College: het college van burgemeester en wethouders van Maasdriel en het college van burgemeester en wethouders van Zaltbommel.

Artikel 2 Instelling en doel

- **1.** Er is een Cliëntenraad voor het sociaal domein in de Bommelerwaard.
- **2.** Het doel van de Cliëntenraad is om vanuit clientperspectief een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening, beleidsvorming en uitvoering binnen het sociaal domein in de Bommelerwaard.
- **3.** De Cliëntenraad is niet bevoegd voor zaken waarvoor de regionale Cliëntenraad bevoegd is.

Artikel 3 Taken

- **1.** De Cliëntenraad heeft tot taak:
 - **a.** het gevraagd en ongevraagd adviseren aan het college over het gevoerde en te voeren gemeentelijk beleid aangaande het sociaal domein;
 -

- **b.** het op een actieve wijze verzamelen van zoveel mogelijk relevante informatie om genoemde adviesfunctie zo goed mogelijk uit te kunnen voeren.
- **2.**De Cliëntenraad heeft geen bevoegdheden betreffende individuele klachten en bezwaarschriften en andere zaken met betrekking tot individuele personen.

Artikel 4 Omvang en samenstelling

- **1.**De Cliëntenraad bestaat uit tenminste zeven en maximaal elf leden.
- **2.**De Cliëntenraad wordt samengesteld uit:
 - **a.** Inwoners van de gemeente Maasdriel en Zaltbommel die een recht ontlenen aan de Wmo, de Jeugdwet, de Participatiewet of de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
 - **b.** een vertegenwoordiging vanuit een maatschappelijke organisatie die een doelgroep vertegenwoordigt binnen de Cliëntenraad.
- **3.**De Cliëntenraad bestaat voor meer dan de helft uit inwoners die een recht ontlenen aan de Wmo, de Jeugdwet, de Participatiewet of de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.
- **4.**De Cliëntenraad kiest uit haar midden een voorzitter en een secretaris.
- **5.**Het college wordt hierover geïnformeerd.
- **6.**De voorzitter is het eerste aanspreekpunt namens de Cliëntenraad voor externe partijen.
- **7.**De secretaris ondersteunt de voorzitter met administratieve taken zoals het opstellen van agenda's en notuleren.

Artikel 5 Voordracht en zittingsduur leden

- **1.**De Cliëntenraad stelt kandidaat-leden voor aan het college. Bij het ontbreken van de cliëntstatus bij een kandidaat-lid motiveert de Cliëntenraad waarom het kandidaat-lid een geschikte toevoeging vormt voor de Cliëntenraad.
- **2.**De leden worden benoemd door het college.
- **3.**De leden worden benoemd voor een periode van vier jaar.
- **4.**Aftredende leden zijn herbenoembaar maar hebben maximaal twee periodes (totaal maximaal acht jaar) zitting.
- **5.**Het lidmaatschap is niet verenigbaar met het uitoefenen van een functie in:
 - **a.** een bestuursorgaan van de gemeente;
 - **b.** een andere door de gemeente Maasdriel of Zaltbommel ingestelde (advies)commissie op het gebied van het sociaal domein;
 - **c.** de organisatie van de gemeente Maasdriel, de gemeente Zaltbommel, Werkzaam Rivierenland of de Bedrijfsvoeringseenheid Bommelerwaard.

Artikel 6 Beëindiging lidmaatschap

- **1.** Het lidmaatschap eindigt:
 - **a.** door het aflopen van de zittingsperiode;
 - **b.** door overlijden;
 - **c.** door verhuizing buiten de Bommelerwaard;
 - **d.** door het nemen van ontslag.
- **2.** Het lidmaatschap van de Cliëntenraad eindigt aan het einde van de zittingsperiode als het lid geen rechten meer ontleent aan de Wmo, Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Leden worden geacht zelf de Cliëntenraad en het college op de hoogte te brengen wanneer zij niet meer behoren tot de doelgroep.
- **3.** Leden kunnen tussentijds ontslag nemen. Zij doen daarvan schriftelijk melding aan het college.

Artikel 7 Werving nieuwe leden

- **1.** Het werven van nieuwe leden gebeurt in een open en transparante selectie- en sollicitatieprocedure.
- **2.** In tussentijdse vacatures wordt, zo mogelijk, binnen drie maanden voorzien.

Artikel 8 Overleg van en met de Cliëntenraad

- **1.** De Cliëntenraad komt ten minste vier keer per jaar bijeen en zo vaak als de voorzitter dit nodig acht of door ten minste drie leden met opgave van redenen aan de voorzitter wordt gevraagd.
- **2.** Een vergadering wordt openbaar aangekondigd. Deze aankondiging vermeldt:
 - **a.** de datum, aanvangstijd, plaats en agenda van de vergadering;
 - **b.** de wijze waarop en de plaats waar een ieder de agenda en daarbij behorende voorstellen kan inzien.
- **3.** De Cliëntenraad zorgt ervoor dat van de vergaderingen en de gemaakte adviezen een verslag wordt opgesteld.
- **4.** Er vindt een keer per jaar, op uitnodiging van de Cliëntenraad overleg plaats tussen de Cliëntenraad en de portefeuillehouder sociaal domein van de gemeente Maasdriel en Zaltbommel.

Artikel 9 Ondersteuning van de Cliëntenraad

Het college zorgt voor een adequate ondersteuning van de Cliëntenraad door:

- **a.** het aanwijzen van een ambtelijk secretaris als genoemd in artikel 10;
- **b.** het tijdig verstrekken van relevante informatie;
- **c.** ambtenaren van de gemeente in de gelegenheid te stellen in overleg te treden met de Cliëntenraad voor het geven van toelichting of uitleg.

Artikel 10 Rol ambtelijk secretaris

De ambtelijk secretaris:

- **a.** is het eerste aanspreekpunt voor de Cliëntenraad namens de gemeenten;

- **b.** stelt voor aanvang van het kalenderjaar in overleg met de voorzitter van de Cliëntenraad een vergaderkalender samen;
- **c.** verzendt adviesverzoeken;
- **d.** en ziet erop toe dat adviesvragen en conceptbeleid de leden op een zodanig tijdstip bereiken dat zij hun rol effectief kunnen vervullen.

Artikel 11 Werkwijze advisering

- **1.** Het college vraagt aan de Cliëntenraad advies over voorstellen met betrekking tot het beleid als in artikel 2 lid 1 sub a van deze verordening bedoeld. Het advies wordt op een zodanig tijdstip gevraagd, dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit.
- **2.** De vraag om advies wordt begeleid door de aan het voorgestelde besluit ten grondslag liggende stukken, motivering en andere relevante informatie inclusief de planning van het besluitvormingsproces.
- **3.** De Cliëntenraad brengt het advies uit uiterlijk vier weken na ontvangst van de vraag om advies.
- **4.** Indien de Cliëntenraad van oordeel is dat een advies niet binnen deze termijn kan worden gegeven, geeft hij daarvan zo spoedig mogelijk kennis. In overleg wordt zo mogelijk een nieuwe termijn gesteld.
- **5.** In spoedeisende gevallen kan het college de Cliëntenraad vragen te adviseren waarbij wordt afgeweken van de termijnen, genoemd in lid 3 van dit artikel.
- **6.** Het college betreft het advies zichtbaar bij de besluitvorming. Indien het college van het advies afwijkt, doet het dat gemotiveerd op schrift binnen vier weken na ontvangst van het betreffende advies.
- **7.** Het advies wordt openbaar gemaakt via de website van de gemeente.

Artikel 12 Budget

- **1.** In de gemeentebegroting wordt een budget opgenomen voor een onkostenvergoeding voor de leden van de Cliëntenraad voor deelname aan de officieel uitgeschreven vergaderingen tot een maximum van 10 vergaderingen per jaar.
- **2.** De onkostenvergoeding voor de werkzaamheden wordt genoemd in de Circulaire vergoeding politieke ambtsdragers gemeenten.
- **3.** Deze onkostenvergoeding wordt jaarlijks geïndexeerd en in de Circulaire vergoeding politieke ambtsdragers gemeenten onder het kopje Commissieleden gepubliceerd.
- **4.** Leden ontvangen de onkostenvergoeding per bijgewoonde vergadering.
- **5.** Het is leden toegestaan om op jaarbasis eenmalig te verzuimen een vergadering bij te wonen zonder negatieve gevolgen voor de onkostenvergoeding.
- **6.** De voorzitter ontvangt een extra vergoeding van €30,- per vergadering tot een maximum van €300,- per jaar.

- **7.**De secretaris ontvangt een extra vergoeding van €20,- per vergadering tot een maximum van €200,- per jaar.
- **8.**Er wordt jaarlijks een budget van € 2.000,- beschikbaar gesteld. Ten laste hiervan kunnen kosten worden gebracht die verband houden met deskundigheidsbevordering, het inwinnen van advies, raadpleging achterban, voorlichting, bijwonen studiedagen of symposia, groepsbindende activiteiten, organisatiekosten en dergelijke.
- **9.**Jaarlijks brengt de Cliëntenraad voor 1 april verslag uit aan het college over de activiteiten en bevindingen van het voorgaande jaar. Daarbij wordt in een financiële paragraaf verantwoording afgelegd over de besteding van het beschikbaar gestelde budget. Budget dat niet is besteed vloeit voor 50% terug naar de algemene middelen van de gemeente Maasdriel en voor 50% naar de gemeente Zaltbommel.

Artikel 13 Geheimhouding en privacy

- **1.**Aan de leden van de Cliëntenraad wordt geen geheimhouding opgelegd ten aanzien van door de gemeente verstrekte informatie.
- **2.**In overleg tussen het college en de Cliëntenraad kunnen specifieke afspraken worden gemaakt over geheimhouding bij onder embargo verstrekte stukken.
- **3.**Met alle door de gemeente verstrekte informatie wordt door alle betrokkenen integer en conform de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming omgegaan.

Artikel 14 Overige bepalingen

Twee leden van de Cliëntenraad nemen plaats in de regionale cliëntenraad Werkzaam Rivierenland.

Artikel 15 Inwerkingtreding en citeertitel

- **1.**De Verordening Cliëntenparticipatie Sociaal Domein Bommelerwaard 2018 wordt ingetrokken.
- **2.**De Verordening Cliëntenparticipatie Sociaal Domein Bommelerwaard 2024 treedt in werking de dag na bekendmaking en werkt terug tot 1 januari 2024.
- **3.**Deze verordening wordt aangehaald als Verordening Cliëntenparticipatie Sociaal Domein Bommelerwaard 2024.

Ondertekening

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 8 februari 2024.

De gemeenteraad voornoemd,

de griffier

H.M. van 't Westeinde

de voorzitter (wnd)

J.L. Geurts